

مدیریت ریسک (۲)

انتخاب مقاله: حمید اطهری نژاد

ترجمه: نوشین لطفی

تاریخچه :

اصطلاح مدیریت ریسک در شاخه‌های متنوع و متعددی استفاده شده است. زمینه‌های آمار، اقتصاد، روانشناسی، علوم اجتماعی، بیولوژی، مهندسی، زهرشناسی، تحلیل سیستم‌ها فعالیت‌های تحقیقاتی و تئوریهای تصمیم‌گیری بعنوان نمونه‌هایی هستند که در آنها به مدیریت ریسک اشاره شده است .

کلومن مفهوم مدیریت ریسک را در زمینه‌های مختلف تحت یک سرفصل بعنوان تحلیل گری ریسک اینچنین خلاصه می‌کند :

"مدیریت ریسک چیست ؟ برای بسیاری از تحلیل‌گران اجتماعی، سیاستمداران و دانشگاهیان به مفهوم مدیریت بر شرایط محیطی است. عوامل اساسی ریسک شامل آن دسته از تکنولوژیهای پایه است که بر ادامه کار حاکم هستند. برای بانکداران و متخصصین مالی به مفهوم استفاده از تکنیک‌هایی تبدیل آگاهانه ارزشها است. برای خریداران و فروشندگان بیمه به مفهوم هماهنگی در ریسک بیمه‌ها و کاهش هزینه‌های بیمه است. برای مدیران درمان به مفهوم کیفیت قابل اتکای خدمات حرفه ای در جهت کاهش بیماریها و حوادث می‌باشد "

تعبیر و نتیجه‌گیری کلومن :

مدیریت ریسک عبارت است از روش ادامه کار بنحوی که بتواند بر امکان وقوع حوادث آینده که تاثیر منفی خواهند داشت نظارت داشته باشد .

نظریه ریسک SEI

برای قابل فهم بودن تعریف ریسک می‌بایستی تعریف روشنی مشابه تعریف زیر ارائه گردد :

• توصیف شرایط موجود که احتمال ایجاد زیان در آینده را دارد .

• تعریف مشخصی از زیان .

مثالهای ریسک :

یک شرکت برای رسیدن به هدف (OO) استفاده از یک نوع تکنولوژی تجربه نشده (*) را در یک جدول زمانی مشخص مورد نظر قرار داده است. اگر چه برای بسیاری از پرسنل هدف (OO) شناخته شده بود، اما این آشنایی برای استفاده از تکنولوژی (*) کافی نبوده و تجربیات و آموزشهای آنها برای استفاده از این تکنولوژی کامل نبوده است، لذا زمان قابل پیش بینی جهت اجرای آن کمتر از زمان مورد نیاز برای رسیدن به

هدف نهایی می‌باشد. برخی از پرسنل نیز معتقد بودند که تکنولوژی (* کارآیی لازم را جهت رسیدن به اهداف پروژه نخواهد داشت .

ریسک در این مثال : کمبود تجربه و آموزش کافی، این احتمال را که حاصل کار، نتواند با هدف‌های از پیش تعیین شده مطابقت نماید ایجاد می‌نماید .

مثال بدون ریسک :

یک کمپانی در صدد توسعه یک سیستم کنترل پرواز است. این سیستم در طول دوره آزمایشی خود مورد استفاده مستقیم جهت اجرای عملیات قرار نمی‌گیرد و صرفاً بصورت آزمایشی در کنار سیستم‌های قبلی کار می‌کند .

عدم استقرار عملیاتی این سیستم تا زمانی که از عملکرد آن اطمینان کامل حاصل نشود، ریسک محسوب نمی‌شود بلکه فقط بصورت یک سیستم آزمایشی با آن برخورد گردیده و نمی‌تواند در اجرای عملیات زیانی بوجود آورد .

مثال ریسک دائمی :

ریسک دائمی به مفهوم تداوم وجود ریسک در کلیه مراحل تصمیم‌گیری و اجرایی یک پروژه می‌باشد. ریسک تا زمانی که پروژه ادامه دارد وجود خواهد داشت. فقط زمانی می‌توان ریسک را پایان یافته تلقی نمود که بدلیل وجود عوامل مختلف، پروژه از حالت عملیاتی مستقیم کاملاً حذف گردیده و یا بصورت آزمایشی جدایی از عملیات اجرایی واقعی مورد بررسی و آزمایش مجدد قرار گیرد که در آن صورت بصورت یک پروژه آزمایشی بدون وجود ریسک در استفاده عملی از آن قابل بررسی است .

مثال ریسک موقت :

در برخی پروژه‌ها ریسک فقط در یک مرحله و در ابتدای طراحی پروژه قابل ارزیابی است. ابعاد کلی ریسک شناسایی و تعدیل می‌شوند اما ریسک جدید در مراحل بعدی متصور نمی‌باشد .

این مورد مشابه با ریسک‌های دائمی نیست چون شناسایی ریسک در ابتدای طراحی پروژه می‌باشد .

نرم افزار ارزیابی ریسک

بخش خدمات ارزیابی ریسک نرم افزاری (SEI) (SRE)، ابزاری برای تشخیص و تصمیم‌سازی است که قدرت تحلیل، ردیابی، تعدیل و وجود ریسک در هر مرحله نرم افزاری اعمال می‌گردد .

نرم افزار ارزیابی ریسک (SRE=SOFTWARE RISK EVALUATION) جهت شناسایی و گروه بندی ریسک‌های موجود در زمینه‌های تولید، اجراء، مدیریت، منابع و ضرورت‌ها بکار گرفته می‌شود. پرسنلی که در روند برنامه شرکت دارند در شناسایی، تحلیل و تعدیل آثار مقایسه‌ای فعالیت خود را خواهند دید .

SRE مکانیسمی را برای پیش بینی و هدفگذاری یک برنامه ریسک مدیریت می‌نماید SRE. مجموعه‌ای از فعالیت‌هایی است که وقتی وارد عمل شدند، فرایندی از مدیریت ریسک را آغاز می‌کنند. این فعالیت‌ها می‌توانند با متدها و ابزارهای موجود جمع شده تا کاربردهای مدیریتی برنامه را افزایش دهند .

برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید به سایت SEI مراجعه و یا سوالات خود را از طریق آدرس Info@IranMashhood.com مطرح نمایید .

کنترل جریان ریسک

کنترل جریان ریسک جدیدترین سرویس خدماتی SEI می‌باشد. این سرویس ترکیبی است از آموزش ، ابزار پیمایشی، مصاحبه‌ها و جلسه بازخورد که در سازمان جاری شده تا بدینوسیله اثرات برنامه‌های مدیریت ریسک در اجرای پروژه معین شود. این سرویس بر اساس هفت اصل مدیریت ریسک SEI تنظیم گردیده و استفاده از این اصول بر استفاده از الگوهای از پیش تعیین شده ترجیح داده شده است. این سرویس می‌تواند هر جریان مدیریت ریسکی را ارزیابی نماید، حال چه پیرو خط مشی اصلی مدل مدیریت ریسک SEI باشد و یا هر مدل کاملاً متفاوت دیگری را پیروی کند .

جریان کنترل ریسک در پروژه اصلی شرکت نظامی (DOD برنامه دفتر DOD در مورد یک پیمانکار اصلی و دو پیمانکار دست دوم است) و دو شرکت پیمانکاری غیرنظامی مورد استفاده قرار گرفته است .

زمینه‌های فراوانی را می‌توان در مسیر استفاده از این سرویس فراهم آورد .

کتاب راهنمای مدیریت ریسک دایمی

نگارش کتاب راهنمای مدیریت ریسک دایمی بوسیله متفکرینی که در زمینه تمرکز بر روی پروژه‌های نرم افزاری (مدیران برنامه، مهندسين تحليل مهندسين نرم افزار) بوده اند انجام گردیده همچنین رشته‌ها و گرایش‌های دیگر (به عنوان مثال کنترل کیفیت و مهندسي سخت افزار) در این پروژه‌های نرم افزاری درگیر بوده اند، حامیان ، عوامل تغییر و انتقال تکنولوژی و اعضای تیم مهندسي نرم افزار در سازمان که خواهان پیشرفت پروژه بوده اند در تدوین آن شراکت داشته اند .

کتاب راهنمای مدیریت ریسک دایمی توصیف کننده وقایع اساسی، مفاهیم و وظایف مدیریت ریسک می‌باشد و راهنمای چگونگی اجرا بعنوان یک دوره عملی در پروژه و سازمان می باشد .

مدیریت ریسک می‌تواند بعنوان ابزار دایمی جهت تشخیص انحراف مسیر پروژه (که بعنوان ریسک شناسایی می‌شود) و تصمیم‌گیری اینکه کدامیک از این ریسک‌ها مهمترین هستند و اعمال روش جهت تعدیل عوامل ریسک کدامند، مورد استفاده قرار گیرد. این کتاب راهنما درک عمیق‌تری از مدیریت ریسک دایمی را به خواننده می‌دهد.

این کتاب می‌تواند راهنمای مدیریت ریسک برای یک پروژه و یا راهنمای ایجاد یک واحد دائمی در ساختار سازمانی جهت انجام فعالیتهای مدیریت ریسک باشد. این کتاب به نوعی طراحی گردیده که استفاده کنندگان متفاوت می‌توانند با مراجعه به قسمتهای مختلف کتاب نیازهای خود را بیابند. برای مثال مدیریت فنی و یا مدیریت مهندسی می‌توانند با مطالعه این کتاب جهت اجرای یک پروژه و ایجاد یک سازمان خاص جریان مدیریت ریسک را در آن ببینند، مهندسین نرم‌افزاری می‌توانند از آن بعنوان درک روشهای تحلیل جهت تشکیل شیوه‌های مدیریت ریسک استفاده نمایند و عوامل تغییرپذیر (مثال اعضای گروه نرم‌افزاری) با خواندن این کتاب درک خواهند کرد چرا مدیریت ریسک می‌بایستی مورد استفاده قرار گیرد و چگونه می‌بایستی استقرار آنرا پایه‌ریزی نمود. بطور عموم تمام استفاده‌کنندگان از این کتاب درک کاملتری از مدیریت ریسک پیدا خواهند نمود.

اگرچه کتاب راهنما در ابتدا به هدف تشکیل واحد مدیریت ریسک مطرح است، لکن جهت توسعه عوامل نرم‌افزاری می‌تواند راهنمای موثری برای سیستم، سخت‌افزار و سایر نیازها باشد.

برای اطلاعات بیشتر سایت CRM قابل مراجعه است.